

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos X. — Izdan in razposlan dne 30. januarja 1907.

Vsebina: Št. 18. Zakon o kazenskoprvnih določilih v varstvo volilne in zborovalne svobode.

18.

Zakon z dne 26. januarja 1907. l.

o kazenskoprvnih določilih v varstvo volilne in zborovalne svobode.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§ 1.

Naslednja določila se uporabljajo le toliko, kolikor nima dejanje na sebi znakov že po občem kazenskem zakonu kaznivega in s strožjo kaznijo zapretenega kazenskega dejanja.

I. Določila v varstvo volilne svobode.

§ 2.

Določila tega zakona, zadevajoča varstvo volilne svobode, veljajo za volitve v poslansko zbornico državnega zbora, v deželne zборе, občinske in okrajne zastope in v vse druge korporacije in zastopstva, ki so po zakonu poklicana oskrbovati javne stvari.

§ 3.

Volilno podkupovanje.

Kdor preišljeno

1. kakemu volilnemu upravičencu ali kaki tretji osebi ponudi, dá ali obljubi kako imovinsko korist,

da bi volilnega upravičenca s tem podkupil, naj ne izvršuje svoje volilne pravice ali naj jo izvršuje v določenem zmislu, ali kdor

2. zase ali za kako tretjo osebo zahteva, vzprejme ali si dá obljubiti kako imovinsko korist z obljubo ali navidezno, da se dá s tem podkupiti, da svoje volilne pravice ne bo izvrševal ali da jo bo izvrševal v določenem zmislu,

se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega mesca do šest mesecev. Naklonjena imovinska korist ali njena denarna vrednost zapade v prid ubožnemu zakladu občine.

§ 4.

Javno pogoščevanje volilnih upravičencev.

Kdor daje ali dá dajati na dan volitve volilnim upravičencem v gostilniških ali pivniških prostorih ali na drugih javnih krajih jedila, pijače ali druge povžitne reči brezplačno ali za navidezne cene, naj se kaznuje z redovno globo od deset do dvesto kron, ako ni dan učin volilnega podkupljenja (§ 3).

§ 5.

Siljenje ob volitvi.

1. Kdor preišljeno z namenom, da bi volilnega upravičenca pripravil, naj ne izvršuje svoje volilne pravice ali naj jo izvršuje v določenem zmislu, se volilnega upravičenca ali z njim v zvezi stoječe osebe dejansko loti, jim prizadene škode

na telesu, svobodi, časti ali na premoženju ali dohodku ali jih oškoduje v njihovem poklicnem ali opravnem delovanju ali s tem preti ali volilnega upravičenca ali kako z njim v zvezi stoječo osebo oplaši s tem, da jim prizadene ali zapreti druga za nje občutna zla, se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega do šest mesecev.

V obtežilnih okoliščinah, zlasti če se je dosegel namerjani uspeh ali če je bilo dejanje v stanu povzročiti jako znatno gospodarsko oškodbo volilnega upravičenca ali z njim v zvezi stoječe osebe, je prisoditi hudi zapor do enega leta.

2. Istim kaznim zapade, kdor se kmalu po kaki volitvi volilnega upravičenca ali kake z njim v zvezi stoječe osebe preišljeno dejansko loti, ali jim prizadene škode ali oškodbe v odstavku 1 omenjene vrste zaradi tega, ker je volilni upravičenec volil nasprotno, nego je dotičnik pred volitvijo vplival nanj.

§ 6.

Razširjanje lažnjivih poročil ob volitvi.

Kdor preišljeno javno razširja lažljivo poročilo o kraju ali času volitve, o odstopu kandidata ali o kaki drugi okolnosti, ki je v stanu volilne upravičenca odvrniti od izvrševanja volilne pravice ali jih pripraviti, da izvršujejo volilno pravico v določenem zmislu, ob času, ko volilni upravičenci ali del volilnih upravičencev ne more več poizvedeti resničnega stvarnega položaja, se kaznuje zaradi prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev.

§ 7.

Popačba volitve.

Kdor preišljeno

1. ob volitvi popači glasovanje ali njega uspeh,
2. proti naročilu izpolni glasovnico, ki se mu je izročila, da bi vpisal ime tistega, ki se naj voli, ali
3. s povzročenjem pomote gledé svoje volilne upravičenosti, zlasti z uporabo ponarejenih ali popačenih volilnih izkaznic izvršuje volilno pravico, ki je nima, ali izvršuje volilno pravico, ki jo ima kdo drug, brez porazuma z njim,

so kaznuje zaradi pregreška z zaporom ali s hudim zaporom od enega do šest mesecev.

§ 8.

Oviranje ob volitvi.

Kdor preišljeno

1. z namenom, da bi otežil ali zabranil izvrševanje volilne pravice po kakem volilnem upravičencu ali da bi omogočil sebi ali drugim osebam, ki nimajo volilne pravice, udeležiti se volitve, si krivično prisvoji ali prilasti tuje izkaznice, glasovnice ali druge tuje volilne izkazne listine ali njemu izročene volilne izkazne listine pridržuje upravičencu ali povzroči, da se take listine izročé kaki drugi nego v njih imenovani osebi,

2. z namenom, da bi v določenem zmislu vplival na izvrševanje volilne pravice, kakemu volivcu otežuje svobodno izvrševanje njegove volilne pravice s tem, da samolastno izpolni glasovnico, ki jo je oblastvo izdalo za volivca, ali

3. z namenom, da bi preprečil izvrševanje volilne pravice, volilnemu upravičencu zabrani oddati glas,

se kaznuje zaradi pregreška z zaporom od enega tedna do treh mesecev.

§ 9.

Neupravičeno izvrševanje volilne pravice.

Kdor preišljeno ob volitvi proti obstoječim predpisom

1. izvršuje volilno pravico kakega drugega v porazumu z njim, ali
2. povzroči ali pripusti izvrševanje svoje volilne pravice po kom drugem,

se kaznuje zaradi prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev.

§ 10.

Onemogočba volitve.

Kdor preišljeno z namenom, da bi preprečil določitev volilnega uspeha, glasovnik ali glasovnice povsem ali deloma odstrani, razmeče ali nerabne naredi, se zaradi pregreška kaznuje s hudim zaporom od enega tedna do šest mesecev.

§ 11.

Kršenje volilne tajnosti.

Kdor preišljeno ob tajni volitvi s krivičnim pomočkom poizve o glasovanju posameznih volilnih

upravičencev, se zaradi prestopka kaznuje z zapornom od enega tedna do treh mesecev.

§ 12.

Oviranje ob kandidaturi.

Kdor se premišljeno z namenom odvrniti koga od tega, da bi se ne potezal za mandat za zastope, oznamenjene v § 2, ali z namenom ga pripraviti, da opusti svojo kandidaturo, te osebe dejansko loti ali jo krivično poškoduje oziroma žali na telesu, svobodi, časti ali premoženju ali dohodku ali ji s tem preti, se zaradi pregreška kaznuje z zapornom od enega do šest mesecev.

§ 13.

Volilna komisija.

Volilni komisar, udje volilne komisije in njeni zapisnikarji naj se v zmislu § 101 kaz. zak. štejejo za uradnike in uživajo izvršuje svoj posel varstvo, podeljeno oblastvenim osebam s kazenskim zakonom.

§ 14.

Izguba volilne pravice in volivnosti.

Obsodba zaradi pregreškov, oznamenjenih v §§ 3, 5, 7, 8 in 10, povzroči, ako so bili storjeni ob volitvah za poslansko zbornico državnega zbora ali za deželne zборе, izgubo volilne pravice in volivnosti z ozirom na poslansko zbornico državnega zbora, deželne zборе ter občinske in okrajne zastope za dobo šestih let po prestani kazni. To je treba izreči v rzsodbi.

S potekom tega časa mine tudi v § 8, št. 6 volilnega reda za državni zbor zaukazana izključitev od volilne pravice in volivnosti.

II. Varstvo zborovalne svobode.

§ 15.

Preprečenje zborovanja.

Kdor premišljeno sam ali v zvezi z drugim prepreči zborovanje volivcev, ki je bilo sklicano zato, da bi volivci poslušali kandidate, da se pogovoré o volitvah ali da se jim podajo poročila o delovanju, ali prepreči pod društveni ali zborni zakon

spadajoče zborovanje, zakonito sklicano, da bi se razpravljalo o javnih stvareh, s tem da zabrani vstop osebam, ki imajo pravico udeležiti se ga, da neupravičeno udere vanj, da izrine navzoče ali osebe, ki so poklicane za vodstvo in red, ali da se s silo upira tek zborovanja zadevajočim formalnim zaukazom teh oseb, se zaradi prestopka kaznuje z zapornom od enega tedna do treh mesecev. V obtežilnih okolnostih zlasti zoper povzročilca in udeležnike preprečbe zborovanja, ki jo je izvršilo več oseb združenih po dogovoru, je prisoditi hudi zapor do šest mesecev.

Pri zborovanjih, ki jih ni presoati po društvenem zakonu, veljajo sklicatelji za tiste osebe, ki so poklicane za vodstvo in red zborovanja, dotlej da postavijo te osebe zborovalci.

§ 16.

Neupravičena udeležitev zborovanja.

Kdor se vedoma neupravičeno udeleži po sklicu na volivce ali na določno omejeno skupino volivcev, na ude kakega društva ali na vabljené deležnike omejenega zborovanja v § 15 oznamenjene vrste in zborovanja ne zapusti kljub pozivu za vodstvo in red poklicanih oseb, se kaznuje na denarju od deset do dvesto kron.

III. Končna določila.

§ 17.

Postopanje in razsojevanje o prestopkih, določenih v tem zakonu, gre okrajnim sodiščem, kaznovanje javnega pogoščevanja volilnih upravičencev in neupravičene udeležitve kakega zborovanja (§§ 4 in 16) pa političnim oblastvom.

§ 18.

Določila §§ 3 do 12 in 14 do 16 se ne uporabljajo na dejanja, ki so se storila pred začetkom veljavnosti tega zakona.

§ 19.

Člen VI zakona z dne 17. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 8 iz l. 1863.) izgubi z začetkom veljavnosti tega zakona svojo moč tako, da je volitve, ki so se vršile pred tem časom, presoati po členu VI začetkom omenjenega zakona. če tudi je dobil moč ta zakon.

§ 20.

Hkratu z razpisom kake volitve v poslansko zbornico državnega zbora ali v deželni zbor je ta zakon v vseh občinah volilnega okraja javno razglasiti z lepaki.

Razen tega je bistveno vsebino zakona ponatisniti zadaj na volilni izkaznici.

§ 21.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti zakon je naročeno Mojemu pravosodnemu ministru in Mojemu ministru za notranje stvari.

Na Dunaju, 26. dne januarja 1907.

Franc Jožef s. r.

Beck s. r.

Klein s. r.

Bienert s. r.